

Č. na mape	Parc. číslo Popis umiestnenia	Dobová fotografia a fotografia aktuálneho stavu	Zeleň s pamiatkovou hodnotou Odporúčanie prístupu ošetrovania
1.	790/1; 815;805/3;1; 790/6; 4 Námestie	 	<p>Zachovala sa líniová zeleň v zelených pásoch , ktoré lemujú po okrajoch mestskú šošovku pozdĺž domoradií. Líniová zeleň bola založená na prelome 19. a 20. storočia, s neskoršími dosadbami do stromoradií po uhynutí pôvodných jedincov. Pôvodne tu boli vysadené lipy (Tilia sp.). Pri ostatnej úprave námestia bolo východné lipové stromoradie nahradené nevhodným druhom katalpa (Catalpa bignonioides 'Nana'). Zelený trávnatý pás bol na východnej strane zrušený a nahradený výsadbami misami v dlažbe, čím sa zhoršili podmienky pre stromy.</p> <p>Odporúčanie: Zachovať a obnovovať líniovú výsadbu. Pôvodné lipy po dožití nahrádzať lipami, ktoré budú tvarované na „hlavu“. Nenahrádzať pôvodné druhy líp inými druhmi a šľachtenými kultivarmi s guľovitou korunou. Zachovať zelené zatravnené pásy ako podnož stromoradií. Vo východnom stromoradií odstrániť (ponechať na dožitie) katalpy a nahradiť ich lipami. Obnoviť pôvodné zelené pásy po obvode námestia. Kvôli pohľadovým väzbám na uličnú zástavbu je potrebné aby boli koruny vysádzaných stromov zapestované a nasadené vo výške minimálne 2,5 m do päty kmeňa. Zelené pásy v podnoží stromov musia ostať voľné bez spevňovania asfaltom, dlažbou a výstavbou objektov.</p> <p>Takmer celá plocha námestia je spevná asfaltovým povrchom, pričom absentuje vzrastlá stromová zeleň. Na námestí je vytvorená veľká úpeková plocha, ktorá sa v lete prehrieva. Plocha je zaťažená aj automobilovou dopravou. Pre zlepšenie podmienok a estetizovanie prostredia odporúčame prehodnotiť dopravné pomery na námestí a zväziť možnosť doplnenia zelene.</p> <p>Severne od kostola vznikla sa nachádza kobercová výsadba líp tvarovaných „na hlavu“. Lipy v tomto tvare a hmote vhodne zapadajú do prostredia a nepôsobia v diaľkových pohľadoch rušivo. Naďalej je ich potrebné udržiavať v tomto tvare a po dožití nahrádzať rovnakým druhom. Na sever od kostola vznikla tiež novodobá sadovnícka úprava okolo pamätníka SNP. Úprava pozostáva z tují, hlošín úzkolistých a smrekov. Úprava je nízkej sadovníckej hodnoty a nezapadá do prostredia. Navrhujeme odstrániť v prvej etape tuje a smrek v druhej etape hlošiny úzkolisté. Na kompozičné vyváženie kostola vysadiť, západne na zelené trávnaté plochy, namiesto smrekov a tují lipy malolisté (Tilia cordata) s prirodzenou korunou.</p>

Č. na mape	Parc. číslo Popis umiestnenia	Dobová fotografia a fotografia aktuálneho stavu	Zeleň s pamiatkovou hodnotou Odporúčanie prístupu ošetrovania
2.	790/3;787/2;790/1;787/7;443/1 Rímsko-katolícky kostol	 	<p>V okolí rímsko-katolíckeho kostola, na jeho južnej strane od námestia, i na severnej strane v Ochtinskej ulici, je voľná trávnatá plocha so solitérami ruží. Pred časom mal tento priestor parkovú úpravu so vzrastlými jedincami, ktoré boli bez náhrady odstránené, možno z dopravného hľadiska. Premiestnením zreštaurovaného mariánskeho stĺpa pre kostol do námestia, získal tento priestor na význame.</p> <p>Odporúčanie: Na kompozičné vyváženie architektúry kostola vysadiť za trávnatú plochu (južne od kostola) 3 ks lipy malolistej (<i>Tilia cordata</i>). Severnú stranu ponechať len zatrávnenú.</p>
3.	787/2;805/3 Ochtinská ulica	 	<p>Ochtinská ulica bola lemovaná lipovými stromoradiami bo oboch stranách, tvarovanými pravidelným rezom „na hlavu“ Lipy boli vysadené v trávnom páse. V súčasnosti sa tu nachádzajú stromoradia len čiastočne. Niektoré miesta ostali po dožití líp bez výsadiel a niekde boli nahradené ihličnanmi.</p> <p>Odporúčanie: Obnoviť lipové stromoradia po oboch stranách ulice v zelenom trávnom páse. Zachovať voľný trávny pás bez spevňovania povrchov (dláždenie, asfaltovanie...), ktoré tvorí podnož líp. Tvarovať naďalej pravidelným rezom „na hlavu“ a po dožití nahrádzať rovnakým druhom (lipa malolistá alebo lipa veľkolistá). V severnej časti je v menšej šošovke parkovo upravená plocha so vzrastlými listnáčmi a ihličnanmi. Parčík kompozične vhodne zapadá do prostredia a zlepšuje mikroklimu zastavaného územia. Odporúčame zachovať túto plochu bez zástavby a spevňovania povrchov, ktoré by mohli narušiť korene stromov a poškodiť ich.</p>

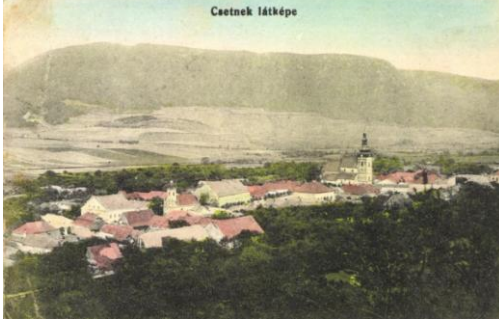

Č. na mape	Parc. číslo Popis umiestnenia	Dobová fotografia a fotografia aktuálneho stavu	Zeleň s pamiatkovou hodnotou Odporúčanie prístupu ošetrovania
4.	788/3 Ulica Rožňavská	 	<p>Lipové stromoradie lemujúce Rožňavskú ulicu, tvarované rezom „na hlavu“. Začiatkom 20. storočia sa tu nachádzali dve stromoradia lemujúce ulicu z oboch strán, kompozične a proporčne vhodne zapadajúce do prostredia.</p> <p>Odporúčanie: Tvarovať naďalej pravidelným rezom „na hlavu“ a po dožití nahrádzať rovnakým druhom (lipa malolistá alebo lipa veľkolistá). Založiť stromoradie aj na severnej strane. Kde bolo odstránené.</p>
5.	799/1 Jelšavská ulica	 	<p>Lemovaná stromoradiám líp a pagaštanov. Stromy sú pomerne v dobrom zdravotnom stave a dosahujú vek okolo 100 rokov. Na niektorých miestach stromy chýbajú, lebo neboli nahradené. Pagaštan kónský má na kmeni mokrá hnilobu, preto ho bude potrebné arboristicky zdiagnostikovať, ošetriť alebo odstrániť. Ortofotomapa z roku 1950 zobrazuje súvislé stromoradie, už vrzastlých stromov, takže stromy mohli byť vysadené na prelome 19. a 20. storočia.</p> <p>Odporúčanie: Zachovať a chrániť stromy a zelený trávnatý pas. Dopĺňať stromoradie rovnakým druhom, ktorý prevažuje, t.j. lipou malolistou alebo lipou veľkolistou. Rovnako je potrebné zachovať a chrániť kašne (na Jelšavskej ulici i na námestí), ktoré v rámci drobnej parkovej architektúry vhodne estetizujú prostredie.</p>

Č. na mape	Parc. číslo Popis umiestnenia	Dobová fotografia a fotografia aktuálneho stavu	Zeleň s pamiatkovou hodnotou Odporúčanie prístupu ošetrovania
6.	<p>102/1;100/1</p> <p>Hradný areál s prírodno - krajinárskou úpravou založenou v polovici 19. storočia.</p>	 	<p>Východne od hradu (kaštieľa) sa nachádza torzo prírodno-krajinárskeho parku s jazierkom. Park je tvorený skupinami stromov (prevažne buky, jasene, duby) ktoré sa nachádzajú neďaleko jazierka (východne od kaštieľa). Ostatná plocha je zatravnená so solitérami ovocných stromov.</p> <p>Odporúčanie: Revitalizovať park v prírodno-krajinárskom štýle: odstrániť zdravotne nevyhovujúce dreviny, vysadiť porastové skupiny listnatých drevín: najmä duby, buky, lipy, javory, ktoré budú striedať voľné trávnaté plochy. Vyčistiť a sfunkčniť jazierko. Ak je to technicky možné regenerovať vodný tok, ktorý prechádzal oblúkovo po vnútornom obvode parku, a ktorý sa napájal na jazierko vodou. Zachovať všetky pôvodné voľné trávnaté plochy bez zástavby a spevňovania povrchov. Na nádvorí hradu je možné vysadiť v strede solitér lipy alebo platan, tak, ako je zobrazený ortofotomape z roku 1950.</p> <p>Cez susediacu parcelu - dvorovú časť objektu č. súp. 212 na Teplickej ulici možno viesť nový prístupový chodník ku hradu. V súčasnosti je dvor zarastený vysokou trávou a hustým porastom náletových drevín.</p> <p>Odporúčanie: Obnoviť a sfunkčniť prístupový chodník ku hradu z Hlavnej cesty s prírodným – mlatovým povrchom. Odstrániť náletové dreviny. Ponechať len hodnotné jedince ako solitéry a dreviny v porastovom venci – popri západnom múre.</p>

Č. na mape	Parc. číslo Popis umiestnenia	Dobová fotografia a fotografia aktuálneho stavu	Zeleň s pamiatkovou hodnotou Odporúčanie prístupu ošetrovania
7.	791/1 Ulica Teplická – južne od evanjelického kostola		<p>Južne od evanjelického kostola sa nachádza úzky pás zelene s výsadbou vzrastlých ihličnanov – smrekov obyčajných. Ide o nevhodný druh pre prostredie a daný vegetačný stupeň, preto niektoré stromy sú v zhoršenom zdravotnom stave.</p> <p>Odporúčanie: Smreky po dožití jednorázovo nahradiť listnáčmi – napríklad javor mliečny (Acer platanoides). Je potrebné zachovať zelený pás zo vzrastlými stromami, ktoré vhodne zapadajú do prostredia. Nespevňovať voľnú trávnatú plochu.</p>
8.	572;573/1 Priestor pri materskej škôlke		<p>V okolí materskej škôlky sa nachádza vzraslá stromová vegetácia, ktorá vhodne dopĺňa historické prostredie. Stromy majú v škôlke aj hygienickú funkciu – zvlhčujú prostredie a poskytujú tienenie pred slnečným úpekcom.</p> <p>Odporúčanie: Stromy je potrebné zachovať spolu s voľnými trávnatými plochami. Na väčších trávnatých plochách areálu doplniť listnáče domáceho pôvodu, napríklad- čremcha strapcovitá (Prunus padus), javor mliečny (Acer platanoides), javor horský (Acer pseudoplatanus), buk lesný červenolistý (Fagus sylvatica 'Atropurpurea'). Pravidelne kontrolovať ich zdravotný stav, odborne ošetrovať a obnovovať porasty.</p>
9.	556 Priestor pred rodinný domom južne od evanjelického kostola		<p>Pred domom sa nachádza voľná trávnatá plocha bez zástavby a spevnenia povrchov. Je to voľná plocha po odbúranej zástavbe pri vyrovnaní cesty. Túto plochu už vzhľadom na zmenenú dopravnú situáciu nie je možné opätovne zastavať.</p> <p>Odporúčanie: Dom je menej udržiavaný preto je ho vhodné čiastočne pohľadovo prekryť zeleňou. Vhodné sú vyššie krovité dreviny (4 – 5m) vzhľadom k elektrickému vedeniu (napríklad štedrec (Laburnum watereri 'Wossii' a javor tatársky (Acer tatarica), prípadne javor ohnivý (Acer ginnala) ktoré by sa mali vysadiť v skupinách po 3 – 4 kusy.</p>

Č. na mape	Parc. číslo Popis umiestnenia	Dobová fotografia a fotografia aktuálneho stavu	Zeleň s pamiatkovou hodnotou Odporúčanie prístupu ošetrovania
10.	Dvory a záhrady	 	<p>Dvory a záhrady sú najvýraznejšou a najzastúpenejšou formou vegetácie sídla s dominantným pôsobením. V minulosti obkolesovali sídlo po celom obvode. Využívané sú najmä na kosenie a pestovanie ovocných drevín. V niektorých častiach pamiatkovej zóny sú však dnes aj menej udržiavané, s nevhodnými sadovníckymi úpravami (prísne tvary a nevhodné cudzokrajné druhy netypické pre dané prostredie, skalky a im podobné sadovnícke formy)</p> <p>Odporúčanie: Predzáhradky a dvorové časti upravovať klasickou tradičnou formou - kombináciou trávnik, jednoduchého spevnenia komunikačných trás a pestovaním pôvodných pestovateľských foriem – kvetinové záhony trvaliek a letničiek, prípadne okrasných krov s voľným prirodzeným habitom. V záhradách, nachádzajúcich sa v zadných častiach domov, je vhodné pestovať ovocné stromy tradičných tvarov a odrôd. Každý strom má mať dostatok priestoru, aby sa záhrady neprehusťovali. Podrast by mal byť zatrávnený. Pestovanie okrasných stromov, tvarovo a druhovo netypických pre prostredie, je nevhodné (prísne a pravidelné tvary okrasných a ovocných drevín). V úžitkovej časti záhrady môže byť podľa potreby vyhradená plocha pre pestovanie zeleniny. Niektoré menej estetické oporné konštrukcie, múry a stavby sa môžu prekryť popínavou zeleňou - napríklad brečtanom vždyzeleným (<i>Hedera helix</i>) alebo paviničom (<i>Parrthenocissus tricuspidata</i> 'Veitchii').</p>
11.	847/1;447/3 Pobrežná vegetácia Štítnickeho potoka	 	<p>V západnej časti pamiatkovej zóny preteká smerom od severu na juh potok Štítnik. Vodný tok má z časti zachovanú prirodzenú pobrežnú vegetáciu a čiastočne sú brehy zatrávnené. Tento brehový porast tvorí plošno-priestorovú štruktúru zelenej hmoty, ktorá vhodne dotvára prostredie.</p> <p>Odporúčanie: Zachovať a neodstraňovať pobrežnú vegetáciu. Udržiavať pobrežnú vegetáciu v dobrom zdravotno-biologickom stave, predovšetkým mechanickým odstraňovaním invázných druhov (pohankovec čínsky, javorovec jaseňolistý), poškodených a zdravotne nevyhovujúcich drevín. Chemická likvidácia invázných drevín nie vhodná, lebo porast sa nachádza v blízkosti vodného toku.</p>